

Lisa 5. Keskkonnavaldkonna rahastamine Euroopa Liidu toetustest

Mis saab keskkonnavaldkonna rahalisest toetamisest järgmisel Euroopa Liidu eelarveperioodil, pärast aastat 2020?

Olulised faktid ja arvud

561 miljonit eurot¹

suunab riik Euroopa Liidu keskkonna-investeeringuteks aastatel 2014–2020.

Riik panustab enim Euroopa Liidu keskkonna-investeeringuid koos oma-finantseerimisega ressursisäästu, veemajandusse ja reoveekäitluse, jäätmete ringlussevõttu ja korduvkasutusse ning looduskaitseks.

380 miljonit eurot

sellest rahast tuleb Euroopa Liidult, 181 miljonit riigilt ja toetuste saajatelt.

Peamised tähelepanekud

- Rahandusministeeriumi esialgsel hinnangul on järgmisel Euroopa Liidu eelarveperioodil Eestil kasutada tõenäoliselt ca 40% võrra vähem toetusraha.
- Keskkonnaministeeriumi hinnangul on vaja järgmisel rahastamisperioodil jätkata enamiku tegevustega, mida seni on tehtud ELi toel ja mille kogueelarve (ELi osa + omaosalus) on umbes 2/3 senisest. Edasist toetamist ei vaja mitmed tegevused ettevõtete ressursitõhususe vallas, kus nt energia- ja ressursijuhtimiskoolituste läbiviimine ja teadlikkuse suurendamine hakkab eeldatavasti toimuma vabaturu tingimustes. Vajalike investeeringute rahastamine mitmes valdkonnas väheneb. See tähendab, et ELilt oodatav raha on ca 260 miljonit eurot, mis ELi toetuse vähenemise korral vajab asendamist. Toetuste vähenemisel ca 40% võrra tuleb ELi keskkonnainvesteeringuid asendada riigisisese rahastamisega ca 87 miljoni euro ulatuses.
- Keskkonnaministeerium näeb ELi toetuse vähenemisel peamise alternatiivse rahastamisallikana Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) keskkonnaprogrammi raha või riigieelarvet. KIKi keskkonnaprogrammi laekuva raha hulk on aga aasta-aastalt vähenenud, kuna keskkonnatasusid on suunatud järjest enam riigieelarve kulude katteks ning põlevkivi töötlevate ettevõtete keskkonnatasu on vähendatud.
- Kui ELi järgmisel eelarveperioodil ei saa Eesti piisavalt toetusraha seniste tegevuste jätkamiseks ning kulude katmiseks ei leita ka riigisisest raha, võib selle tulemusel edasi lükkuda mitmete ELi direktiivides seatud keskkonnanäesmärkide täitmine, nagu veekogude hea seisundi saavutamine või elurikkuse vähenemise peatamine, halvemal juhul võib liigse keskkonnasurve ja ebapiisavate leevendusmeetmete tõttu keskkonnaseisund ka halveneda.
- Keskkonnaministeerium ei ole kujundanud ettevaatavat tegevuskava, kuidas rahastada keskkonnavaldkonna tegevusi vajalikus mahus, kui ELi toetused oluliselt vähenevad. Eraldi tegevuskava koostamist ei pea ministeerium vajalikuks, sest otsused tuleb langetada riigi eelarvestrateegiate koostamise raames pärast seda, kui on valminud uus ELi finantsraamistik.

¹ Riigikontrolli auditis on hõlmatud vaid Euroopa Liidu tõukefondidest aastatel 2014–2020 rahastatavad keskkonnameetmed. Peab silmas pidama, et lisaks ELi rahastatud keskkonnategevustele (mille puhul kaasneb riigi ja/või toetuse saaja omafinantseering) rahastatakse erinevaid valdkondlikke keskkonnategevusi ka KIKi keskkonnaprogrammist, mis saab oma raha keskkonnatasude laekumisest.

Kui palju ja milleks kasutab riik keskkonnakaitse rahastamisel Euroopa Liidu raha ning milliste tegevustega peaks jätkama ka järgmisel, aastal 2021 algaval eelarveperioodil?

Eesti Euroopa Liidu liikmena on võtnud endale kohustuseks jagada teiste liikmesriikidega ühiseid keskkonnakaitse eesmärke ning peab enamikus keskkonnavaldkondades juhinduma ELi direktiividest. ELi keskkonnainvesteeringud on seotud ELi keskkonnapoliitika ambitsioonikate eesmärkidega ning aitavad saavutada keskkonna head seisundit. Näiteks soovitakse peatada Euroopas elurikkuse vähenemine, piirata kasvuhoonegaaside hulka, et pidurdada kliima soojenemist, saavutada siseveekogude, merekeskkonna ja põhjavee hea seisund, joogivee nõuetekohane kvaliteet, jäätmete materjalina ringlussevõtule seatud eesmärgid. Riik kasutab keskkonnainvesteeringuteks ELi raha praegusel rahastamisperioodil umbes 50 miljonit eurot aastas², mis viimastel aastatel on umbes kolmandiku ning lähiaastatel ligi poole võrra enam, kui riik ise KIKi keskkonnaprogrammi kaudu keskkonda investeerib.

Aastatel 2014–2020 on **ELi keskkonnainvesteeringute kogumaht ca 380 miljonit eurot ning see on jagatud** viieks meetmeks (vt tabel 1). ELi toetustele lisandub toetatud valdkondades riigi ja toetuse saajate omaosalus, misläbi on **rahastatud tegevuste kogumaksumus ca 561 miljonit eurot**. Suuremahulised ELi keskkonnainvesteeringud tehakse järgmistesse valdkondadesse:

- ettevõtete ressursitõhusus (eesmärk vähendada tootmisega seotud mitmekülgset negatiivset keskkonnamõju);
- linnade ja asulate veemajanduse ja reoveekäitluse taristu rajamine ja uuendamine (eesmärk saavutada joogivee kvaliteet ning vähendada heitvee negatiivset mõju pinnaveele, põhjaveele ja merekeskkonnale);
- jäätmekäitluse edendamine (eesmärk vähendada jäätmete mitmekülgset negatiivset keskkonnamõju ning soodustada nende taaskasutamist);
- looduskaitsealuste liikide ja elupaikade kaitse üle-euroopalistel Natura 2000 aladel ning sellega seotud taristu arendamine (eesmärk kaitsta elurikkust ja ökosüsteeme).

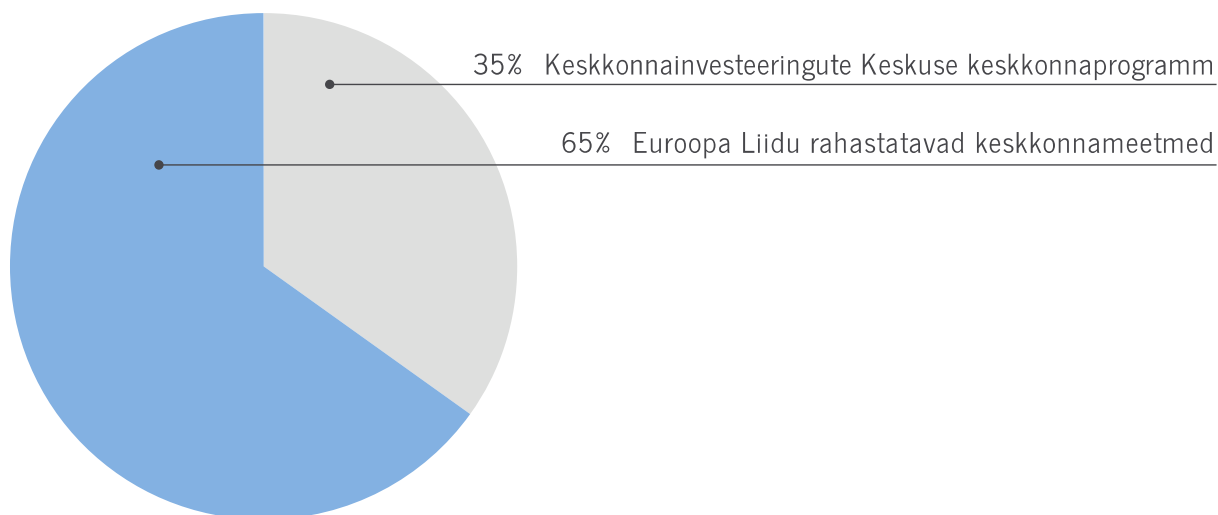
Need investeeringud teenivad otseselt või kaudselt eesmärki säilitada ja parandada ökosüsteemide võimet pakkuda meile elutähtsaid nn ökosüsteemi teenuseid, milleks on lihtsustatult puhas õhk, vesi, reostamata keskkonnast saadav puhas toit.

Erinevate meetme ELi toetusmäär on sõltuvalt meetmest ja tegevuse tulususe potentsiaalst ca 20–50 või ka kuni 100% eelarvest. Omaosaluse katab toetuse saaja (omavalitsus, ettevõtte, vabaühendus) või riik. Vaadeldavate ELi toetatud tegevuste puhul katab riik kogueelarvest vaid umbes 1%.

Samas investeerib riik keskkonnakaitse valdkonda ka ise KIKi keskkonnaprogrammi kaudu, mis saab oma raha keskkonnatasude laekumisest. KIKi keskkonnaprogrammi aastane eelarvemaht on viimastel aastatel jäänud vahemikku ca 30–50 miljonit eurot. Suurema rahastamismahuga valdkonnad on veemajandus, keskkonnakorraldus, looduskaitse ja metsandus. Kuna KIKi keskkonnaprogrammi alamprogrammide ja ELi rahastatavate keskkonnameetmete tegevused üheselt ei kattu, on ELi ja Eesti riigi investeeringute mahu võrdlemine eri keskkonnavaldkondades probleemne. Võrdleva ülevaate ELi keskkonnainvesteeringute ja KIKi keskkonnaprogrammi mahust perioodil 2014–2020 annab joonis 1.

² Siit jäävad välja maaelu arengukava raames makstavad põllumajanduse keskkonnatoetused.

Joonis 1. Keskkonnainvesteeringud aastatel 2014–2020

Allikas: Riigikontroll Keskkonnaministeeriumi andmete põhjal

Keskkonnaministeeriumi hinnangul on ELi toetatud 20st ministeeriumi haldusala tegevusest vaja pärast käesoleva rahastamisperioodi lõppu jätkata 16 tegevusega, mille eelarvemaht moodustab ca 65% käesoleva perioodi eelarvemahust (ELi investeering + omaosalus, ca 366 miljonit eurot). Sellest ootuspäraselt ELi rahastatav osa on ca 260 miljonit eurot, mis ELi rahastamise vähendamisel võib vajada asendamist (vt tabel 1). Neist kahe tegevuse eelarvemaht võib väheneda (ca 181 miljoni euro ehk 32% võrra kogu eelarvest), 14 tegevuse rahastamist on Keskkonnaministeeriumi hinnangul vaja järgmisel eelarveperioodil jätkata samas mahus (eelarvega 162 miljonit eurot, 29% senisest eelarvest). Nelja tegevuse toetuse kaudu rahastamise võib lõpetada (maht 14 miljonit eurot; ca 2% senisest eelarvest).

ELi raha vähenemise või lõppemise korral näeb Keskkonnaministeerium, et nende tegevuste puhul, mis peavad senises või ka vähenemas mahus jätkuma, rahastatakse seni ELi osa kas KIKi vahenditest või riigieelarvest. Mõne tegevuse puhul nähakse toetuse kõrval rahastamisvõimalust finantsinstrumendi kaudu (vt tabel 1).

Tabel 1. Keskkonnaministeeriumi hinnang ELi toetatud meetmete jätkumise vajalikkuse, rahastamisvajaduse ja võimalike allikate kohta perioodil 2021+ (miljonites eurodes)

Värvispikker:		Rahastamisvajadus lõppeb/väheneb	Rahastamisvajadus ei muutu		
Meede	Rahastamine 2014–2020 kokku (€)	Sh ELi raha (€)	ELi raha osakaal (%)	Vajadus uuel ELi eelarveperioodil (€)	Rahastamisallikas järgmisel eelarveperioodil toetuste vähenemise korral
Ettevõtete ressursitõhusus					
Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnoloogiasse	218 970 400	109 485 200	50	100 000 000	Finantsinstrument (laen) senise toetuse asemel
Energia- ja ressursijuhtimise alaste koolituste läbiviimine	800 000	400 000	50	0	Toetamise vajadus lõppeb
Energia- ja ressursijuhtimise alase teadlikkuse tõstmine	79 800	79 800	100	0	Toetamise vajadus lõppeb
Energia- ja ressursiauditite läbiviimine	3 000 000	1 500 000	50	0	Toetamise vajadus lõppeb
Jäätmete ringlussevõtu toetamine	40 000 000	20 000 000	50	40 000 000	Finantsinstrument, KIKi* toetus
Jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamise toetamine	10 000 000	5 000 000	50	10 000 000	KIKi toetus
Veemajanduse taristu arendamine					
Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni süsteemide ehitamine ja rekonstrueerimine	166 147 059	141 225 000	85	104 000 000	Finantsinstrument ja KIKi toetus (nt võrdses osakaalus)
Saastunud alade ja veekogude korrastamine					
Vanade A-kategooria jäätmehooldlate korrastamine	9 700 000	8 200 000	85	0	Toetamise vajadus lõppeb
Saastunud alade ja maastikupilti risustavate ohtlike ehitiste likvideerimine ning ohtlike ainete saastunud veekogude ja nende kaldaalade korrastamine	37 602 000	30 600 000	85	37 600 000	KIK
Kuivendatud, ammendatud ja hüljatud turbaalade korrastamine	5 800 000	4 930 000	85	5 800 000	KIK või riigieelarve
Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine					
Kaitstavate elupaikade taastamine	31 452 941	26 735 000	85	31 452 941	KIK või riigieelarve
Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud	12 117 647	10 300 000	85	12 117 647	KIK või riigieelarve
Kaitsealade infrastruktuuri arendamine	1 176 471	1 000 000	85	1 176 471	KIK või riigieelarve
Kaitsealade külastuskorralduse infrastruktuuri rekonstrueerimine	5 882 353	5 000 000	85	5 882 353	KIK või riigieelarve
Kaitstavate maastikuväärtuste taastamine	4 705 882	4 000 000	85	4 705 882	KIK või riigieelarve
Kaitstavate liikide ja elupaikade inventuurid ja andmehõive	1 882 353	1 600 000	85	1 882 353	KIK või riigieelarve

Vooluveekogude tervendamine (kalade rändetingimuste tagamine lõhejõgedele rajatud paisudel)	3 529 412	3 000 000	85	3 529 412	KIK või riigieelarve
Elurikkuse sotsiaal-majanduslikult ja kliimamuutustega seostatud keskkonnaseisundi hindamiseks, prognoosiks ja andmete kättesaadavuse tagamiseks vajalikud töövahendid	1 647 059	1 400 000	85	1 647 059	KIK või riigieelarve
Ex-situ liigikaitsega seotud investeeringud	1 176 471	1 000 000	85	1 176 471	KIK või riigieelarve
Valmisoleku suurendamine keskkonnanahädaolukordadele reageerimiseks					
Meteoroloogiliste ja hüdrooloogiliste näitajate seire arendamine kliimamuutuste hindamiseks või prognoosimiseks	5 750 000	4 887 500	85	5 750 000	Riigieelarve
Kokku	561 419 848	380 387 500			

* KIK – Keskkonnainvesteeringute Keskus, mille keskkonnaprogramm saab raha keskkonnatasude laekumisest.

Allikas: Rahandusministeeriumi koduleht www.struktuurifondid.ee, hilisem meetmemäärus seisuga 14.11.2016, Keskkonnaministeeriumi vastused Riigikontrolli küsitlusele

Mis võib Keskkonnaministeeriumi hinnangul juhtuda, kui seni Euroopa Liidu toel rahastatud keskkonnakaitse investeeringud peaks järgmisel rahastamisperioodil oluliselt vähenema?

Kui vajalikele tegevustele antav raha väheneb ning selle katmine siseriiklikest vahenditest pole võimalik, mõjutab see Keskkonnaministeeriumi hinnangul laiemas mõttes Eesti keskkonnanäesmärkide saavutamist ning keskkonnaseisundit. Paremalt juhul pikeneb ajaliselt mõnede keskkonnanäesmärkide (nt veekogude hea seisund) saavutamine, halvemal juhul võib keskkonnaseisund mõnes aspektis ka halveneda. Neis olukordades võime sattuda vastuollu ka Euroopa Liidu direktiivide eesmärkidega (nii eesmärkide tähtajaline saavutamine kui ka üldse eesmärkide saavutamise suunas liikumine).

Eriti oluliseks peab Keskkonnaministeerium Euroopa Liidu looduskaitseinvesteeringute jätkumist Natura 2000 võrgustiku alade toetamiseks, kuna elurikkuse kaitse on valdkond, kuhu tulu ei hakka kunagi laekuma (erinevalt näiteks vee või mõne muu loodusressursi tarbimisest, mida saab maksustada). Elurikas keskkond ja toimivad ökosüsteemid on ühine hüve, millega seotud kulud tuleb ühiselt kanda.

Tabel 2. Keskkonnaministeeriumi hinnang selle kohta, kuidas mõjutab keskkonnakaitse valdkonda see, kui toetavad tegevused lõppevad või rahastamine oluliselt väheneb (Riigikontroll oluliselt lühendanud)

Värvispikker:

Rahastamisvajadus jääb samaks

Rahastamisvajadus pigem väheneb

Tegevus	Võimalik rahastamise ärajäämise / vähenemise mõju Keskkonnaministeeriumi hinnangul
Ettevõtete ressursitõhusus	
Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnoloogiasse	Negatiivne keskkonnamõju. Ressursimahukas majandus koormab keskkonda, halvendab selle seisundit ning ökosüsteemi pakutavate kvaliteetsete teenuste toimimist (seeläbi ka kaudne mõju inimese tervisele).
Jäätmete ringlussevõtu ja korduskasutuseks ettevalmistamise toetamine	Puudujäägid teatud jäätmeliikide käitlusvõimalustes, jäätmete ebaseaduslik ladestamine või ebapiisav käitlemine on oht keskkonnale, inimese tervisele ja ökosüsteemi pakutavatele teenustele. Ei pruugi saavutada ELi direktiivist tulenevat jäätmete ringlussevõtu eesmärki.
Veemajandustaristu arendamine	
Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni süsteemide ehitamine ja rekonstrueerimine	Laiem negatiivne mõju ökosüsteemiteenustele (sh veekogude ja põhjavee seisundile). Võib edasi lükkuda ELi direktiivist tulenevate eesmärkide – veetaristu nõuetekohasus ning veekeskonna hea seisund – saavutamine. Kvaliteetse joogivee ning reoveeteenuse kättesaadavus ei ole kõigile tagatud.
Saastunud alade ja veekogude korrastamine	
Saastunud alade ja maastikupilti risustavate ohtlike ehitiste likvideerimine ning ohtlike ainetega saastunud veekogude ja nende kaldaalade korrastamine	Halvenevad võimalused tagada põhja- ja pinnavee hea seisund ning ka inimeste tervise hea seis, kuna saastunud alad on oluline saasteallikas. Veekogude puhastamine on vaja ka seetõttu, et tagada ELi veepoliitika raamdirektiivi eesmärkide saavutamine.
Kuivendatud, ammandatud ja hüljatud turbaalade korrastamine	Negatiivne mõju ökosüsteemiteenustele ja õhuheitmetele (kasvuhoonegaasid). Alade loodusliku veerežiimi taastamine on veekogude hea seisundi saavutamise eelduseks. Heas seisundis veekogud loovad ka vajalikud tingimused liikide elupaikade taastamiseks. Kuivendatud turbapinnalt suureneb märgatavalt kasvuhoonegaaside emissioon, samuti vallandub tuuleerosioon ning suureneb põlengurisk.
Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine	
Kaitstavate elupaikade taastamine. Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud	Halveneb oluliste liikide ja elupaikade seisund, väheneb üldine elurikkus ning see kahjustab ka ökosüsteemiteenuseid. Ökosüsteemiteenused, mida võimaldavad Euroopa Natura 2000 kaitsealade võrgustikud, maksavad hinnanguliselt 200–300 miljardit eurot aastas, mis teeb Eesti Natura 2000 võrgustiku panuseks 3–4,6 miljardit eurot aastas. Samuti on leitud, et iga Natura 2000 ala loob täiendavalt 3–5 töökohta, lisaks ühe turismindusega seotud töökohta ümbruskonda.
Kaitsealade infrastruktuuri arendamine ja rekonstrueerimine	Negatiivne mõju nii ökosüsteemiteenustele kui ka inimeste keskkonnateadlikkusele. Kaitsealade infrastruktuur võimaldab loodusväärtuste kaitse tõhusamalt korraldada. Sellega luuakse alused vastavate liikide ja elupaikade seisundi parandamisele. Infrastruktuuri puudumise korral suureneb oht, et külastajad häirivad tundlikke ohustatud liike ja hävitavad elupaiku.
Kaitstavate maastikuväärtuste taastamine	Negatiivne mõju ökosüsteemiteenustele. Tekib oht, et väheneb maastikuline mitmekesisus ja rohetaristu. See on oluline, et tagada liikide ja elupaikade seisundi säilimine ja parandamine.
Kaitstavate liikide ja elupaikade inventuurid ja andmehõive. Elurikkuse hindamiseks vajalikud töövahendid	Halveneb ökosüsteemiteenuste hindamise võimekus, elupaikade ja liikide seisundi hindamise võimekus ning erinevat tüüpi mõjude hindamise võimekus. Sedakaudu väheneb võimekus kavandada looduskaitsemeetmeid ning teave liikide ja elupaikade seisundi ning nende muutuste kohta.
Vooluveekogude tervendamine (kalade rändetingimuste tagamine lõhejõgedele rajatud paisudel)	Halb mõju veeökosüsteemide seisundile ja veekogude hea seisundi saavutamisele (ELi direktiivi eesmärk). Lisaks eeltoodud looduskaitsemeetme tegevuste juures olevale kirjeldusele – oluline on lõhejõgede elujõulisus, veekogude hea seisund ja kalade läbipääs paisudest.
Ex-situ liigikaitsega seotud investeeringud	Väheneb võimalus Ex situ liigikaitse raames taastada väljasuremisohus olevate liikide asurkondi tehistingimustes ning parandada seeläbi nende liikide seisundit.
Meteoroloogiliste ja hüdrooloogiliste näitajate seire arendamine kliimamuutuste hindamiseks või prognoosimiseks	Halveneb võimekus teavitada hädaolukordadest, võtta kasutusele abimeetmeid ning planeerida päästetegevust. Meteoroloogiline ja hüdrooloogiline info on vajalik kõigile (erineval üksikasjalikkuse tasemel).

Allikas: Riigikontroll Keskkonnaministeeriumi vastuste põhjal

Kas Keskkonnaministeeriumil on kava, kuidas rahastada vajalikke keskkonnavaldkonna tegevusi Euroopa Liidu toetuste vähenemise korral?

Keskkonnaministeerium ei ole koostanud järgmiseks eelarveperioodiks spetsiaalset tegevuskava, milles oleks arvestatud olukorda, kui ELi antav raha peaks märkimisväärselt vähenema. Ministeerium ei pea seesuguse kava koostamist ka vajalikuks, kuna ELi toel ei rahastata püsikulusid ning ei saa öelda, et keskkonnavaldkondade rahastamine sõltuks ELi rahast. Küll tuleb ministeeriumi sõnul arvestada, et ELi raha vähenemisel jäävad teatud investeeringud tegemata või nende tegemine viibib. Investeeringute vähenemist ei saa lubada eelkõige looduskaitse valdkonnas.

Riigi valdkondades, mille eksistents sõltub praegu ELi tõukefondidest, on ministeeriumi hinnangul vaja koostada ELi rahata hakkama saamise strateegia siis, kui EL tuleb välja uue finantsraamistikuga.

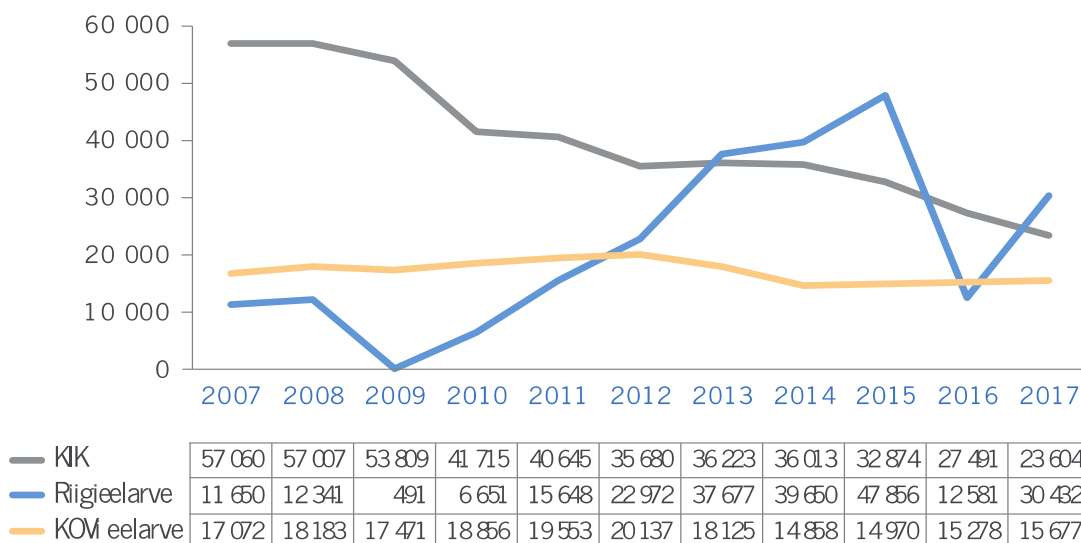
Kui ELi toetus keskkonnainvesteeringuteks väheneb, näeb Keskkonnaministeerium, et jätkuva toetusvajadusega tegevused saavad raha KIKi keskkonnaprogrammist või riigieelarvest.

Ebaselgus keskkonnainvesteeringute rahastamise tulevikus

Keskkonnaministeeriumi jaoks on tulevasi alternatiivseid rahastamisvõimalusi pikemas perspektiivis keeruline prognoosida, kuna esiteks on ebaselge keskkonnatasude laekumise maht ning teiseks pole selge, kui suures osas on keskkonnatasusid võimalik kasutada sihtotstarbeliselt.

Seni on riigisiseseid keskkonnainvesteeringuid rahastatud KIKi keskkonnaprogrammist, mis saab oma raha keskkonnatasude sihtotstarbelisest laekumisest (osa keskkonnatasudest saavad KOVid, osa suunatakse ilma sihtotstarbeta riigieelarvesse). Viimastel aastatel on järjepidevalt vähenenud keskkonnatasudest KIKile keskkonnainvesteeringuteks suunatav osa ning suurenenud on sihtotstarbeta riigieelarvesse suunatav osa. Keskkonnatasudest omavalitsustele suunatav osa on olnud stabiilsem (vt joonis 2). Viimaste aastate järsud muutused on seotud muutustega põlevkivi kaevandamise ressursitasus, mis moodustab ligi poole keskkonnatasude laekumisest. Arutelu all on ka põlevkivi kasutamise maksustamise põhimõtted, mis mõjutavad samuti keskkonnatasude laekumist ning sellega seotud võimalust keskkonda investeerida. Esialgse plaani järgi sooviti uued põlevkivi maksustamise põhimõtted kehtestada alates 2018. aastast, kuid ministeeriumi asekancleri sõnul võib protsess aasta võrra edasi lükkuda.

Joonis 2. Keskkonnatasu laekumine aastatel 2007–2015 ja prognoos aastateks 2016–2017 (miljonites eurodes)

Allikas: Riigikontroll Keskkonnaministeeriumi andmete alusel

Keskkonnainvesteeringute planeerimise muudab mõneti keerulisemaks ka riigireformi käigus algatatud plaan ühendada ELi toetusraha jagavad rakendusüksused. Rahandusministeeriumi algatusel on arutus olnud ELi investeeringutega tegelevate rakendusüksuste (nt KIK, EAS, KredEx) liitmine üheks rakendusüksuseks, et saavutada tõhusam ELi investeeringute haldamine. Kuna KIK tegeleb mitte üksnes ELi raha, vaid ka keskkonnainvesteeringutega riigisisestest allikatest, on KIKi ülesannete ümberkorraldamise puhul vaja ka otsustada, kuidas korraldada riigisiseste keskkonnainvesteeringute haldamine.

Seega ei ole viie aasta perspektiivis üheselt prognoositav ei keskkonnatasudest laekuva raha hulk, raha sihtotstarbelise kasutamise võimalused keskkonnainvesteeringuteks ega ka raha jagamise mehhanism (sihtotstarbeline keskkonnaprogramm või riigieelarve). KIKi keskkonnaprogrammist on rahastatud keskkonnaprojekte mahus *ca* 30 miljonit eurot aastas. Keskkonnaministeeriumi valitsemisala arengukava 2017–2020 kohaselt on sellest hinnanguliselt kolmandiku moodustanud Keskkonnaministeeriumi põhitegevuseks vajalikud projektid ning sarnases mahus rahavajadus jätkub ka aastani 2020. Kui järgmisel eelarveperioodil ELi toetused vähenevad, võib olla vajalik asendada kuni *ca* 260 miljonit eurot investeeringuid, *ca* 37 miljonit eurot aastas. Seesuguses suuruses rahastamine on võimalik, kui keskkonnatasu laekuks keskkonnakasutamisest samas suurusjärgus ning seni järjest enam riigieelarvesse suunatav osa kasutataks samuti sihtotstarbeliselt vajalikeks keskkonnainvesteeringuteks.